

*Килимник Юлія Анатоліївна,
аспірантка кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У світовій практиці термін «волонтерство» використовується для характеристики праці волонтерів як виду діяльності, яка здійснюється людьми добровільно на безоплатній основі і переслідує досягнення соціальної мети, та вирішує нагальні проблеми громадянського суспільства.

Соціальна природа волонтерства полягає в наступному:

- допомогти в створенні стабільного становища людей в суспільстві;
- доповнити послуги, що надаються державними та муніципальними органами влади, а також підприємствами, але в тих випадках, коли ці послуги економічно неефективні, але життєво необхідні в суспільстві. (наприклад, діяльність волонтерів у військовій сфері внаслідок військової агресії РФ; послуги волонтерів особам які знаходяться у важких життєвих обставинах, та ін.)

Ю.В. Кривенко зазначає, що волонтерська діяльність виникає самостійно за ініціативи громадян, провадиться фізичними особами на засадах неприбуткової діяльності, без заробітної платні але з відшкодуванням витрат, без просування по службі, для допомоги особам які знаходяться в складних життєвих умовах [1, с. 596].

Законодавець визначає, що волонтерська діяльність – добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги. Волонтерська допомога – роботи та послуги, що безоплатно виконуються і надаються волонтерами [2].

Волонтерська діяльність в світі підлягає правовому регулюванню. Першим документом можна відзначити Загальну декларацію прав людини, прийняту в 1948 р на третій сесії Генеральної Асамблеї ООН. У статті 29 декларації закріплено: «Кожна людина має обов'язки перед суспільством, у якому тільки й можливий вільний і повний розвиток її особи»

Однак в Україні поява ряду нормативно-правових актів, а саме ЦК та ПК України, Законів України «Про гуманітарну допомогу», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про громадські об'єднання», «Про волонтерську діяльність» на жаль докорінно не вплинули на ситуацію, а лише

визначили ряд законодавчих прогалин, які потребували та потребують термінового вирішення [3].

Базові принципи, які обґрунтовують фундаментальну роль волонтерства як основи для побудови громадянського суспільства, сформульовані в Загальній декларації добровольчества, одному з основних концептуальних документів у практиці розвитку добровольчого руху. Загальна декларація добровольчества була прийнята на XVI Всесвітній конференції Міжнародної асоціації добровольчих зусиль (Амстердам, січень, 2001 р Міжнародний рік добровольців.

Наступним важливим документом, що містить рекомендації щодо підтримки волонтерства (волонтерства), є Резолюція ООН А / RES / 56/38, прийнята 10 січня 2002 році на 56 сесії Генеральної Асамблеї ООН. Прийняття даного документа мотивовано визнанням світовою спільнотою цінного внеску волонтерства, включаючи традиційні форми взаємодопомоги та самодопомоги, офіційне надання послуг та інші форми громадської участі, в соціально-економічний розвиток з користю для суспільства в цілому і для самих добровольців. Робота на добровільних засадах є важливим компонентом будь-якої стратегії, націленої, зокрема, на вирішення соціальних проблем. У документі прописані рекомендації щодо заходів державної підтримки добровольчої діяльності національними урядами (підвищення інформованості громадськості про істотно важливий внесок волонтерства в соціальне та економічне функціонування суспільства; створення спільних заходів, що впливають на мотивацію, заохочення і підготовку волонтерів, створення бюджетних, законодавчих рамок та інше), а також заходи підтримки з боку системи Організації Об'єднаних Націй (підвищення обізнаності; залучення національних добровольців в свої програми, а також сприяння в зміцненні національного потенціалу)

Отже, правове регулювання волонтерської діяльності потрібно для того, щоб гарантувати волонтерам захист і відрізнити їх від найманих працівників. Волонтерська діяльність прямо або побічно потрапляє під дію законів про працю, оподаткування і цивільну відповідальності. Кожна країна формує власну модель регулювання волонтерської діяльності виходячи зі своїх соціальних, культурних та економічних умов. В даному контексті варто відзначити, що в багатьох європейських країнах і США існує правове регулювання волонтерської діяльності у вигляді законів і державних програм. В даних правових актах описані можливих організаторів волонтерської діяльності, типи і сфери діяльності пільг для учасників, принципи і критерії, що

регулюють відносини між державними відомствами та волонтерськими організаціями

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кривенко Ю.В. Благодійна та волонтерська діяльність: спільне та відмінне. Науковий журнал «Молодий вчений» №12.1(40) Грудень 2016. частина 4- 720. С.594-598
2. Про волонтерську діяльність: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 42. ст.435.
3. Підстави здійснення волонтерської діяльності та волонтерської допомоги. Від Римського приватного права до права Європи: матер. Міжнар. наук-практичної конференції (м. Одеса, 15 травня, 2017 року). За заг.ред. д.ю.н., проф. Є.О.Харитонова. Одеса: Фенікс, 2017. С.68-71

Колодін Артем Олексійович,
аспірант кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕРБОУТ-ЧАРТЕРУ

Одним з різновидів договору чартеру на теперішній час, є договір про користування чужим судном. Він відомий як «bare -boat charter». Законодавство багатьох країн ЄС (наприклад, Польщі), не мають спеціальних норм, що регулюють даний різновид договору. У зв'язку з чим до цього виду договорів можна застосувати відповідно правила ст. 659 ЦК Польщі про найм. Тільки в правових системах окремих країн існують закони, що регулюють фрахтування судна без екіпажу (Італія, Франція). Так, наприклад подібне положення закріплено у Законі НДР «Про морську торгівлю» 1976 року (§ 85 – 86 SHSG). Німецький закон визначив договір бербоут-чартеру використавши визначення договору оренди [4 С. 66-67].

Сторонами є орендодавець і орендарем. За цією угодою орендодавець надає орендареві неуккомплектовані корабель (без екіпажу), а орендар зобов'язується виплатити узгоджений збір [6].

Під час дії бербоут-чартеру судно перебуває у володінні та розпорядженні фрахтувальника з метою досягнення певних результатів, а відповідно й під повним контролем фрахтувальника. Судновласник у свою чергу надає в бербоут-чартер лише судно. В подальшому фрахтувальник вживає заходів що найму екіпажу, який буде підпорядковується йому.

Всі витрати по експлуатації судна під час перебування його в бербоут-чартер несе фрахтувальник, він же відшкодовує збиток, завданий судну під час